

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА ВЕРХОВНОГО СУДУ НА 2021–2024 РОКИ

I. Засади загальної політики Верховного Суду щодо запобігання та протидії корупції, заходи з їх реалізації

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом. Здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, Верховний Суд забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. З огляду на зазначене, ця Програма враховує особливості правового статусу Верховного Суду (далі – Суд) і сферу його діяльності.

Антикорупційну програму Верховного Суду (далі - Програма) розроблено на виконання Закону України «Про запобігання корупції», відповідно до Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження (далі - Порядок), затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) від 8 грудня 2017 року № 1379 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 січня 2018 року за № 87/31539 (зі змінами), з дотриманням положень Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, затвердженої рішенням Національного агентства від 2 грудня 2016 року № 126 і зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848, та з урахуванням Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади,

затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 року № 31 (зі змінами).

Цю Програму підготовлено на основі принципів законності, прозорості, доступності, галузевої належності, всеохопленості, об'єктивності та неупередженості.

Програма є стратегічним документом Верховного Суду у сегменті планування антикорупційних заходів на середньострокову перспективу, спрямованим на нівелювання корупційних ризиків та запобігання можливим корупційним або пов'язаним з корупцією правопорушенням.

Метою цієї Програми є продовження розбудови й удосконалення у Верховному Суді ефективної системи запобігання корупції, започаткованої попередньою антикорупційною програмою, і спрямованої на зростання в суспільстві рівня довіри до судової влади та підвищення її авторитету.

Антикорупційна політика Суду ґрунтується на засадах утвердження поваги до верховенства права, втілення культури доброчесності публічної служби, формування негативного ставлення до корупції, мінімізації корупційних ризиків, забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, упровадження на практиці прозорості та відкритості діяльності.

Змістом антикорупційної політики Суду є, зокрема, забезпечення превентивних антикорупційних заходів, спрямованих на додержання суддями і працівниками апарату Суду вимог Закону, у т. ч. встановлених ним заборон та обмежень, запобігання конфлікту інтересів, дотримання правил етичної поведінки, забезпечення законності використання бюджетних коштів, усунення сприятливих передумов для вчинення у Суді корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створення дієвих протипаг корупційним практикам.

Реалізація засад загальної політики Суду щодо запобігання та протидії корупції здійснюватиметься відповідно до заходів, передбачених у додатку 1 до цієї Програми.

Заходи з реалізації Антикорупційної стратегії та державної програми з її виконання будуть включені до цієї Програми протягом 30 днів після їх

затвердження та оприлюднення в установленому порядку Верховною Радою України і Кабінетом Міністрів України.

**II. Оцінка корупційних ризиків.
Заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків;
особи, відповідальні за виконання цих заходів;
строки та необхідні ресурси**

Оцінка корупційних ризиків у діяльності Суду здійснюється комісією з оцінки корупційних ризиків у взаємодії з відділом запобігання та виявлення корупції.

Така оцінка здійснюється з метою виявлення найбільш уразливих до корупції процесів, які мають місце під час здійснення працівниками Суду своїх повноважень, а також причин і умов, що сприяють виникненню корупційних правопорушень.

З метою оцінки корупційних ризиків у Суді проводиться їх ідентифікація, для якої використовуються такі джерела інформації: організаційна структура, штатний розпис, положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників, документи, які регулюють порядок взаємодії між ними; опитування працівників; результати зовнішніх та внутрішніх перевірок, аудитів, результати службових розслідувань; звернення до Суду, що містять інформацію про можливе вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних із корупцією; інформація з відкритих джерел.

Ідентифікація корупційних ризиків проводиться шляхом дослідження зовнішнього і внутрішнього середовищ на предмет виявлення чинників корупційних ризиків у нормативно-правових актах та організаційно-управлінській діяльності Суду.

Під час такої ідентифікації визначаються вразливі до ризиків сфери діяльності, основні функції та завдання структурних підрозділів Суду за такими напрямками: управління Судом як органом влади, управління фінансами, управління документообігом, управління матеріальними ресурсами, управління інформацією, управління персоналом, внутрішній контроль та аудит, організація роботи із запобігання та виявлення корупції, публічні закупівлі.

Заходами щодо усунення виявлених корупційних ризиків у Суді є визначення можливих механізмів протидії та запобігання корупційним ризикам, внесення пропозицій щодо шляхів реалізації цих механізмів, які спрямовуються на ліквідацію або мінімізацію причин та умов виникнення таких ризиків.

За результатами оцінки корупційних ризиків комісія з оцінки корупційних ризиків складає звіт (додаток 2), до якого додаються опис ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності Суду, їх чинників та можливих наслідків правопорушень, заходи щодо усунення таких ризиків і зменшення рівня їх ймовірності, а також інформація про відповідальних за виконання цих заходів осіб, строки виконання відповідних заходів та необхідні ресурси.

III. Навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування

Навчання суддів і працівників апарату Суду, а також заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування мають на меті забезпечення неухильного додержання вимог законодавства про запобігання корупції та формування негативного ставлення до цього явища, оволодіння особливостями нормативно-правового регулювання у сфері протидії корупції та практикою його застосування.

Організацію проведення навчальних заходів з питань антикорупційного законодавства й відповідних заходів з поширення інформації забезпечує відділ запобігання та виявлення корупції апарату Суду. До проведення навчальних занять можуть залучатися (за згодою) фахівці та наукові працівники Національної школи суддів України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства з питань державної служби та інших інституцій.

Планування таких заходів здійснюється з урахуванням пропозицій, наданих суддями, структурними підрозділами та керівництвом апарату Суду.

Тематика навчання, строки проведення навчальних заходів, відповідальні підрозділи та виконавці, учасники (цільова аудиторія) визначені в додатку 3 до цієї Програми у вигляді орієнтовного плану-графіку навчальних та інших заходів з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування.

Зазначений план-графік не є вичерпним і може бути доповнений (скорегований) з урахуванням положень Антикорупційної стратегії та державної програми з її реалізації, за результатами моніторингу виконання цієї Програми або у зв'язку зі змінами чинного антикорупційного законодавства.

Антикорупційна програма Суду доводиться до відома всіх працівників, а також розміщується на офіційному веб-сайті (у розділі «Запобігання корупції»).

За необхідності може бути проведено додаткові навчально-інформаційні заходи з метою підвищення обізнаності суддів і працівників апарату Суду з новелами антикорупційного законодавства.

Відділ запобігання та виявлення корупції також проводить роз'яснювальну роботу й надає методичну допомогу суддям і працівникам апарату Суду з питань додержання вимог антикорупційного законодавства.

IV. Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду антикорупційної програми

Задля досягнення мети цієї Програми здійснюється моніторинг та оцінка її виконання, а також періодичний перегляд.

Завдання щодо здійснення моніторингу виконання Антикорупційної програми покладається на відділ запобігання та виявлення корупції. Під моніторингом виконання Програми розуміється перевірка фактів виконання заходів з реалізації засад загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції (додаток 1), заходів з усунення (мінімізації) корупційних ризиків (додаток 2 до Звіту з за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Верховного Суду) та орієнтовного плану-графіку навчальних та інших заходів з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування (додаток 3).

Керівники структурних підрозділів апарату Суду, відповідальні за виконання заходів, передбачених цією Програмою, раз на пів року (у термін до 15 червня та 15 грудня відповідного звітного року) подають до відділу запобігання та виявлення корупції апарату Суду відомості про стан виконання відповідних заходів.

За результатами моніторингу виконання Антикорупційної програми відділ запобігання та виявлення корупції раз на пів року (у термін до 30 червня та до 30 грудня відповідного звітного року) готує звіт про стан виконання Антикорупційної програми Верховного Суду, який подає Голові Верховного Суду.

Оцінка виконання Антикорупційної програми здійснюється Комісією з оцінки корупційних ризиків у Суді раз на рік (до 30 січня року, наступного за звітним).

Комісія на своєму засіданні здійснює оцінку ефективності виконання цієї Програми за критеріями своєчасності виконання, повноти реалізації закріплених у ній заходів та результатів їх здійснення.

З метою забезпечення оцінки виконання Програми Комісія з оцінки корупційних ризиків у Суді має право одержувати від посадових осіб і структурних підрозділів апарату Суду необхідну інформацію, документи й матеріали, залучати працівників апарату (за погодженням з їх керівниками), суддів (за їх згодою), фахівців та експертів (за письмовими запитами). За результатами проведеної оцінки Комісія готує відповідний звіт.

Періодичний перегляд Програми здійснюється не рідше одного разу на рік за результатами щорічної оцінки її виконання. Крім того, перегляд здійснюється протягом 30 днів у таких випадках:

- за результатами проведеного моніторингу виконання Програми (у разі потреби);

- у разі виявлення нових корупційних ризиків у діяльності Суду;

- у разі встановлення за результатами оцінки виконання Антикорупційної програми невідомості визначених нею заходів;

- у разі внесення змін до законодавства, що регламентує діяльність Суду, у тому числі щодо запобігання корупції, які суттєво впливатимуть на її реалізацію;

- у разі надання Національним агентством з питань запобігання корупції пропозицій стосовно її вдосконалення (конкретизації);

- після затвердження Антикорупційної стратегії та державної програми з її реалізації.

Рішення про внесення змін до цієї Програми за результатами її перегляду приймає Голова Суду. Такі зміни подаються на погодження до Національного агентства у визначеному ним порядку.

Інформація щодо виконання Антикорупційної програми Суду (звіт про результати моніторингу виконання Антикорупційної програми Верховного Суду та звіт про результати оцінки виконання Антикорупційної програми Верховного Суду), а також рішення про внесення змін до неї розміщуються на офіційному вебсайті Суду.

**Начальник відділу запобігання
та виявлення корупції**

Оксана КОМАР

... січня 2021 року